

KM

ชุมชนนวัตกรรม

สนับสนุนโดย

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

โดย หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

โครงการวิจัยย่อยที่ 2

การออกแบบและสร้างเครื่องอัดรีดร้อนสำหรับการผลิต อาหารเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ

ภายใต้ชุดโครงการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อการจัดการและสร้างเศรษฐกิจฐานราก
และเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ชุมชนจังหวัดเพชรบุรี

โดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. ท่านอธิบาย “ชุมชนนวัตกรรม” ที่ท่านได้พัฒนาขึ้นมาไว้อย่างไร

ชุมชนนวัตกรรม

(innovative community)

หมายถึง เป็นชุมชนต้นแบบการเรียนรู้จากการใช้ความรู้หรือนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีพร้อมใช้งานเพื่อนำไปสู่การสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่

โดยการสร้างการเรียนรู้ในชุมชนนวัตกรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- 1) พื้นที่การเรียนรู้ร่วมกัน
- 2) มีการสร้างเป้าหมายของการเรียนรู้ร่วมกัน
- 3) วิทยาการกระบวนการจัดการความรู้
- 4) ความรู้หรือนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีพร้อมใช้งาน
- 5) กิจกรรม

2. อะไรคือปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key success factor ; KSFs) ที่ทำให้เกิดชุมชนนวัตกรรมนี้

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน

เกิดนวัตกรรมที่เหมาะสมในการผลิต
อาหารสัตว์น้ำ (กุ้งขาว และปลา)

เกษตรกรสามารถใช้เครื่องมือที่เหมาะสม
ผลิตอาหารกุ้งและปลาได้เองและสามารถ
เรียนรู้ ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับวิถีความเป็นอยู่

มีเครื่องมือผลิตอาหารสัตว์น้ำที่สามารถ
ทดแทนการซื้ออาหารสัตว์เดิม

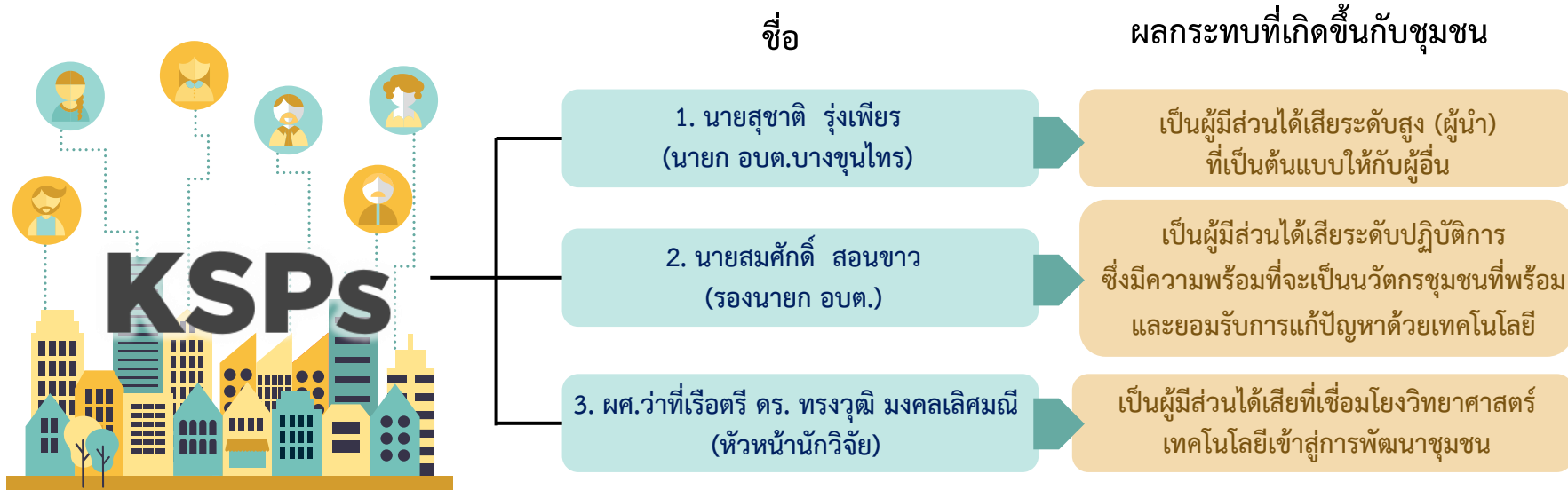
ลดต้นทุนค่าอาหาร เพิ่มรายได้ให้กับกลุ่ม
ผู้เลี้ยงในชุมชน

การเริ่มใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยและเกิด
รวมกลุ่มของผู้เลี้ยงสัตว์น้ำในชุมชน

เกิดต้นแบบการเรียนรู้ และสร้างบุคลากร
ให้สามารถแก้ปัญหาและถ่ายทอดให้กับผู้ที่
สนใจหรืออาชีพเดียวกันได้

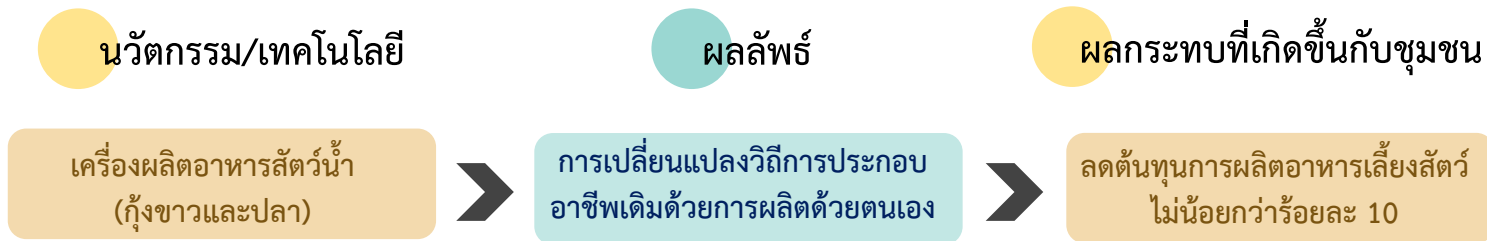

3. ใครคือบุคคลแห่งความสำเร็จ (Key success Person ; KSPs) ที่ทำให้เกิดชุมชนนวัตกรรมนี้

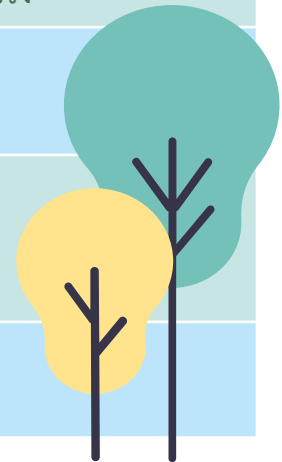
4. นวัตกรรม/เทคโนโลยี ที่นำไปใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนนวัตกรรม คืออะไร

5. นวัตกรรมชาวบ้าน ในชุมชนนวัตกรรมของท่าน เกิดขึ้นได้อย่างไร

วิธีการคัดเลือก	วิธีการพัฒนา	คุณลักษณะหลังการพัฒนา	บทบาทหน้าที่ในชุมชน
1. เป็นเกษตรกรที่มีความเกี่ยวข้องกับการเลี้ยงกุ้งและปลา	1. สนทนาแลกเปลี่ยนภายใต้กระบวนการร่วมเข้าใจและเรียนรู้	1. ใช้นวัตกรรมด้วยตัวเองได้	1. เป็นผู้ปฏิบัติและผู้ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ทราบว่า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถแก้ปัญหาได้จริง
2. มีความสนใจในเครื่องมือวัด ทางกายภาพและเทคโนโลยี	2. ลงมือปฏิบัติ ทดลองและการซักถาม-ตอบคำถามแบบเป็นกันเอง	2. สามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้เบื้องต้นได้	
3. เป็นผู้ที่มีความต้องการและเปิดรับและเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ	3. ประเมินผลการปฏิบัติ และหาจุดเด่นจุดด้อยของผลิตภัณฑ์ภายหลังจากการใช้งานนวัตกรรม	3. มีทักษะการถ่ายทอดความรู้กับผู้อื่นได้	
		4. เป็นผู้มีการสังเกต และมีการซักถาม	

6. กระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเกิดขึ้นได้อย่างไร

ประเด็นการเรียนรู้	กระบวนการสร้างการเรียนรู้
1. เรียนรู้การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการภายใต้บริบทของ ชุมชน	ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการใช้กระบวนการออกแบบแนวคิด (Design Thinking process) ที่ร่วมกันคิดจากการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders Analysis) เพื่อร่วมกันค้นหาความต้องการและจุดที่ก่อให้เกิดปัญหา (Pain points) และหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยการร่วมกันออกแบบ นวัตกรรมและเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชุมชน
2. เรียนรู้การใช้นวัตกรรมและ เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	ผู้วิจัยแสดงวิธีและขั้นตอนการใช้งานนวัตกรรม และให้นักนวัตกรรมที่คัดเลือกมาลงมือปฏิบัติทดลอง และวิเคราะห์ผลเบื้องต้นได้ ตลอดจนเปิดโอกาสในการซักถาม-ตอบคำถามแบบเป็นกันเอง รวมไปถึงวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง
3. เรียนรู้กระบวนการพัฒนานัก นวัตกรรมชาวบ้าน	ผู้วิจัยใช้วิธีการเรียนรู้ทั้งทฤษฎีที่จำเป็นและลงมือปฏิบัติเอง โดยผู้วิจัยมีการสอบถามเป็นระยะในขณะเรียนรู้ ตลอดจนทดลองให้นักนวัตกรรมถ่ายทอดความรู้แบบง่าย ๆ ให้กับผู้วิจัยได้รับฟังและประเมินผลการเรียนรู้

7. อะไรคือตัวชี้วัดเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพของความเป็นชุมชนนวัตกรรมของท่าน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ผลการดำเนินการ
1. นวัตกรรมเครื่องผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงอย่างน้อย 1 นวัตกรรม 2. นวัตกรรมชาวบ้าน 2 คน 3. การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี	1. การทดสอบร่วมกับนักนวัตกรรมแล้ว 2. ได้นวัตกรรมชาวบ้าน 5 คน 3. ถ่ายทอดเป็นกลุ่มย่อยแล้ว 2 ครั้ง ในเรื่องนวัตกรรมเครื่องผลิตอาหารและเครื่องมือวัดทางวิทยาศาสตร์
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	ผลการดำเนินการ
1. ศูนย์การเรียนรู้เครื่องผลิตอาหารสัตว์เลี้ยง 2. การเปลี่ยนแปลงของรายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10	1. เตรียมสถานที่และผู้ดูแลศูนย์การเรียนรู้แล้ว 2. อยู่ระหว่าง การดำเนินการ

8. แนวทางในอนาคตเพื่อการเป็นชุมชนนวัตกรรมที่ยั่งยืน

ชุมชนต้นแบบการใช้นวัตกรรม

“เครื่องผลิตอาหาร
เลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ”

ที่ยั่งยืน

เกษตรกรสามารถใช้นวัตกรรมและเครื่องมือ
ผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงแทนการซื้อแบบเดิม

ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมา
แก้ปัญหาหรือลดข้อจำกัดลง

นวัตกรรมชุมชนที่ใส่ใจเพื่อการถ่ายทอด
ความรู้และเทคโนโลยี

เป็นต้นแบบของชุมชนสำหรับผู้สนใจเข้ามา
ศึกษาดูงาน